

Наукові перспективи
Видавнича група

Перспективи та інновації науки

СЕРІЯ "ПЕДАГОГІКА"

СЕРІЯ "ПСИХОЛОГІЯ"

СЕРІЯ "МЕДИЦИНА"

№1 (59) 2026

Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського

Видавнича група «Наукові перспективи»

Луганський державний медичний університет

Громадська наукова організація «Система здорового довголіття в мегаполісі»

Християнська академія педагогічних наук України

Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання

*за сприяння КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва",
Центру дієтології Наталії Калиновської*

«Перспективи та інновації науки»

№ 1(59) 2026

Київ – 2026

ISSN 2786-4952 Online

УДК 001.32:1/3](477)(02)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1\(59\)](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1(59))

«Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»):
журнал. 2026. № 1(59) 2026. С. 3976

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.09.2021
№ 1017 журналу присвоєно категорію "Б" із психології та педагогіки**

**Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 27.04.2023
№ 491 журналу присвоєно категорію "Б" із медицини: спеціальність 222**

**Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з
державного управління» (Рішення від 16.01.2026, № 6/1-26)**

*Журнал видається за підтримки КНП "Клінічна лікарня №15 Подільського району м.Києва", Центру дієтології Наталії
Калиновської.*

Журнал заснований з метою розвитку наукового потенціалу та реалізації кращих традицій науки в Україні, за кордоном. Журнал висвітлює історію, теорію, механізми формування та функціонування, а, також, інноваційні питання розвитку медицини, психології, педагогіки та. Видання розраховано на науковців, викладачів, педагогів-практиків, представників органів державної влади та місцевого самоврядування, здобувачів вищої освіти, громадсько-політичних діячів.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Голова редакційної колегії:

Жукова Ірина Віталіївна - кандидат наук з державного управління, доцент, Лауреат премії Президента України для молодих вчених, Лауреат премії Верховної Ради України молодим ученим, директор Видавничої групи «Наукові перспективи», директор громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)

Головний редактор: Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна).

Заступники головного редактора:

Торяник Інна Іванівна - доктор медичних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник лабораторії вірусних інфекцій Державної установи «Інститут мікробіології та імунології імені І.І. Мечникова Національної академії медичних наук України» (Харків, Україна);

Сіданіч Ірина Леонідівна — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна);

Жуковський Василь Миколайович — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри англійської мови Національного університету "Острозька академія" (Рівне, Україна).

Редакційна колегія:

1. Бабова Ірина Костянтинівна - доктор медичних наук, професор, старший науковий співробітник відділу економічного регулювання природокористування, ДУ "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України", лікар ФРМ (фізичної та реабілітаційної медицини) ДУ "Територіальне медичне об'єднання МВС України по Одеській області" (Одеса, Україна)

2. Бабчук Олена Григоріївна – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
3. Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
4. Балахтар Катерина Сергіївна - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053. Психологія, старший викладач кафедри іноземних мов в Національному університеті ім. О. О. Богомольця (Київ, Україна)
5. Бартенева Ірина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
6. Біляковська Ольга Орестівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського національного університету імені Івана Франка (м. Львів, Україна)
7. Вадзюк Степан Нестерович - доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, почесний академік Національної академії педагогічних наук України, завідувач кафедри фізіології з основами біоетики та біобезпеки Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського України (Тернопіль, Україна)
8. Вовк Вікторія Миколаївна - кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки Державного університету ім. Станіслава Сташіца в Пілі (м. Піла, Польща)
9. Гвожджев'єч Сильвія — кандидат наук, Державна професійна вища школа ім. Якуба з Парадижу в Гожуві-Великопольському (Польща)
10. Гетманенко Людмила Миколаївна - старша викладачка кафедри природничо-математичної освіти і технологій Інституту післядипломної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка (Київ, Україна)
11. Головач Наталя Василівна — кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
12. Гречановська Олена Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри філософії та гуманітарних наук Вінницького національного технічного університету (Вінниця, Україна)
13. Гудзь Наталя Іванівна - доктор фармацевтичних наук, професор, ад'юкт кафедри фармації і екологічної хімії Опольського університету, доцент кафедри технології ліків та біофармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (Львів, Україна)
14. Гуменникова Тамара Рудольфівна — доктор педагогічних наук, професор, директор Придунайської філії Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
15. Дерстуганова Наталя Вікторівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освіти та управління навчальним закладом Класичного приватного університету (Запоріжжя, Україна)
16. Долгова Олена Миколаївна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
17. Журавльова Лариса Петрівна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна)
18. Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
19. Інжєвська Леся Анатоліївна — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
20. Ічанська Олена Михайлівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
21. Кардаш Оксана Любомирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматики, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
22. Климус Тереза Миколаївна - кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціології та соціальної роботи Національного університету "Львівська політехніка", завідувач сівського відділення денного догляду Львівського міського центру соціальних послуг "Джерело" (Львів, Україна)
23. Коваленко Олена Михайлівна - кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України (Київ, Україна)
24. Коваль Галина Миколаївна - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри мікробіології, вірусології, епідеміології з курсом інфекційних хвороб Ужгородського національного університету (Ужгород, Україна)
25. Ковальчук Анна Сергіївна - здобувач ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 053 Психологія Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
26. Корильчук Неоніла Іванівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
27. Корнієнко Петро Сергійович - доктор юридичних наук, доцент, адвокат, заступник першого проректора по роботі з коледжами, професор кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту (Київ, Україна)
28. Кравчук Володимир Миколайович, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
29. Кравчук Людмила Степанівна - кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», завідувач кафедрою фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інститут соціальних технологій Університет «Україна» (Хмельницький, Україна)
30. Крайник Григорій Сергійович - кандидат юридичних наук, доцент, доцент Житомирського державного університету імені Івана Франка (Житомир, Україна)
31. Левков Анатолій Анатолійович - кандидат медичних наук, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Полтава, Україна)
32. Лігоцький Анатолій Олександрович — доктор педагогічних наук, професор (Київ, Україна)
33. Лисенко Дмитро Андрійович - кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини №2 Вінницького національного медичного університету (Вінниця, Україна)

34. Лич (Назарук) Оксана Миколаївна - доктор психологічних наук, доцент, член-кореспондент української академії акмеології, член громадської спілки «Національна психологічна асоціація», доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
35. Макаренко Олександр Миколайович — доктор медичних наук, професор, академік Міжнародної академії освіти та науки, професор кафедри загальномедичних дисциплін Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
36. Мальцев Дмитро Валерійович кандидат медичних наук, завідувач лабораторії імунології і молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (Київ, Україна)
37. Марушева Олександра Анатоліївна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (м. Київ, Україна)
38. Мельник Володимир Степанович — доктор медичних наук, професор кафедри неврології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, декан медичного факультету №1 (Київ, Україна)
39. Мігенько Богдан Орестович – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
40. Мігенько Людмила Михайлівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри внутрішньої медицини №2 Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
41. Мідельський Сергій Людвигович – професор, Академік, Президент Регіональної Академії Менеджменту (Казахстан)
42. Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
43. Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
44. Мочалов Юрій Олександрович - доктор медичних наук, професор, професор кафедри хірургічної стоматології та клінічних дисциплін ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Ужгород, Україна)
45. Нікульчев Микола Олександрович – доктор богословських наук, кандидат філософських наук, професор, доцент кафедри філософії НУ «ОМА» (Одеса, Одеська область, Україна)
46. Олійник Світлана Валентинівна - кандидат фармацевтичних наук, доцент, доцент кафедри аптечної технології ліків Національного фармацевтичного університету
47. Помиткін Едуард Олександрович — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Язюна НАПН України (Київ, Україна)
48. Помиткіна Любов Віталіївна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
49. Попель Оксана Василівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української та іноземної філології Одеського національного технологічного університету (Одеса, Україна)
50. Приходькіна Наталія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
51. Прокоф'єва Марина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології факультету лінгвістики та соціальних комунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
52. Сирник Ярослав - доцент кафедри антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)
53. Трушкіна Наталія Валеріївна - кандидат економічних наук, член-кореспондент Академії економічних наук України, дійсний член Центру українсько-європейського наукового співробітництва, старший науковий співробітник відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємництва, Інститут економіки промисловості НАН України (Київ, Україна)
54. Турчинова Ганна Володимирівна — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)
55. Філіппова Лариса Валеріївна – доктор педагогічних наук, кандидат хімічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри медичної біохімії та молекулярної біології Національного медичного університету імені О.О.Богомольця, (Київ, Україна)
56. Хохліна Олена Петрівна — доктор психологічних наук, професор, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
57. Чаусова Тетяна Володимирівна — кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології та особистісного розвитку Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
58. Черська Марія Сергіївна - доктор медичних наук, завідувачка консультативно-діагностичним відділенням Державної Установи «Інститут ендокринології та обміну речовин НАМН України» (Київ, Україна)
59. Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
60. Шевченко Валерія Геннадіївна - кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії #2 Одеського національного медичного університету (Одеса, Україна)
61. Яковичька Лада Савелівна — доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

- Кобися В.М., Насмінчук І.А., Шевчук О.В.** 845
ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ
- Козловський Р.В.** 858
СТАН ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ДО САМОМЕНЕДЖМЕНТУ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
- Колчанов Д.О., Гена Б.Д., Чудик А.В.** 868
ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДУ ВИСОКОІНТЕНСИВНИХ ІНТЕРВАЛЬНИХ ТРЕНУВАНЬ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ФІЗИЧНОГО СТАНУ ВІЙСЬКОВО-СЛУЖБОВЦІВ ЗСУ У ПОЛЬОВИХ УМОВАХ
- Кононець Н.В.** 879
ПОЄДНАННЯ НАВЧАННЯ І ДОСЛІДЖЕНЬ ПРИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: КОНСАЛТИНГ ТА ЕКСПЕРТИЗА»: ДИДАКТИЧНА МОДЕЛЬ INQUIRY-BASED LEARNING
- Корсікова К.Г., Агеєнко Т.А.** 891
ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЗАСОБАМИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У ПРОЦЕСІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ
- Костенко Р.С.** 902
СУДОВО-МЕДИЧНІ ЗНАННЯ У РОЗСЛІДУВАННІ ЗЛОЧИНІВ В УМОВАХ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ
- Красюк Ю.М., Сільченко М.В., Петренко Л.М., Кучерява Т.О., Ніколенко Л.А.** 914
SWOT-АНАЛІЗ СТАВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
- Кузнецова М.О., Вікторія Б.О., Мещерякова І.П., Кузнцова І.К., Кузнецов К.А., Шмуліч О.В., Краснікова Л.В.** 932
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДСЕСТРИНСТВО» ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РІВНІВ «БАКАЛАВР» ТА «МАГІСТР»
- Кузюра Г.М.** 950
МЕТОДИКА РОЗВИТКУ СИЛОВИХ ЗДІБНОСТЕЙ СТАРШОКЛАСНИКІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МОДУЛЮ «АТЛЕТИЧНА ГІМНАСТИКА»

УДК 378.016:614.253.5:37.091.312-043.5

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1\(59\)-932-949](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-1(59)-932-949)

Кузнецова Мілена Олександрівна кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри загальної та клінічної патофізіології імені Д.О. Альперна, Харківський національний медичний університет, м. Харків, <https://orcid.org/0009-0001-8255-4837>

Вікторія Бібіченко Олександрівна кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри загальної та клінічної патофізіології імені Д.О. Альперна, Харківський національний медичний університет, м. Харків, <https://orcid.org/0000-0002-9141-0579>

Мещерякова Ірина Павлівна кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри медичної біології, Харківський національний медичний університет, м. Харків, <https://orcid.org/0000-0002-3172-3178>

Кузнецова Ірина Костянтинівна асистент кафедри медичної біології, Харківський національний медичний університет, м. Харків, <https://orcid.org/0000-0002-7782-8848>

Кузнецов Костянтин Андрійович асистент кафедри медичної біології, Харківський національний медичний університет, м. Харків, <https://orcid.org/0000-0003-0498-2489>

Шмуліч Олеся Вадимівна к. мед. н., доцент, доцент кафедри медичної біології, Харківський національний медичний університет, м. Харків, <https://orcid.org/0000-0002-8638-4433>

Краснікова Лариса Володимирівна асистент кафедри мікробіології, вірусології та імунології ім. проф. Д.П. Гриньова, Харківський національний медичний університет, м. Харків, <https://orcid.org/0000-0001-6675-4495>

**ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ
ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗІ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДСЕСТРИНСТВО» ОСВІТНЬО-
КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РІВНІВ «БАКАЛАВР» ТА «МАГІСТР»**

Анотація. За останні роки, виникла гостра потреба в медичних фахівцях, особливо зі спеціальності «Медсестринство». Крім того, виникає багато питань

щодо професійної підготовки майбутніх медсестер. Одним з шляхів покращення професійної підготовки фахівців зі спеціальності «Медсестринство» є застосування інтерактивних технологій.

Деякими опублікованими дослідженнями, було встановлено що застосування інтерактивних технологій в навчальному процесі продемонструвало, що це покращувало сприйняття інформації та здобуття студентами навичок користування відповідними інструментами інтерактивного спілкування, а також ознайомлення з різними варіантами використання зазначених технологій під час контролю знань. Не зважаючи на наявність, опублікованих робіт з даної тематики, недостатньо висвітленим залишається питання щодо перспектив використання інтерактивних технологій під час підготовки бакалаврів та магістрів зі спеціальності «Медсестринство».

Метою даного дослідження було висвітлення питання щодо викликів і перспектив застосування інтерактивних технологій під час здійснення професійної підготовки здобувачів зі спеціальності «Медсестринство» першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів.

Матеріали та методи. Для проведення дослідження було залучено 59 здобувачів вищої медичної освіти з 1-го по 4 курс бакалаврського рівня за спеціальністю «Медсестринство» і 1-го і 2-го курсів магістерського рівня.

Було використано описовий та статистичний методи дослідження. Для цього було проаналізовано 20 статей з даної тематики, опублікованих в вітчизняних та закордонних фахових виданнях. Крім того, було проведено опитування, для якого було використано спеціально розроблений опитувальник, що поширювався за допомогою Google Forms в найбільш вживаних серед здобувачів вищої освіти.

Результати дослідження. Під час аналізу результатів опитування здобувачів, було отримано доволі цікаві дані.

Так, більшість опитаних здобувачів 32,2% вказували, що викладачі застосовували інтерактивні технології більше 5 разів за весь період вивчення дисципліни і 27,12% вказували на те, що викладачі застосовували їх на кожному практичному занятті.

Серед методів, які були найбільш використовувані під час проведення практичних занять: в 25,42% випадків це були дебати, ще в 20,34% - розгляд кейсів і 18,64% - рольові ігри. Водночас, серед здобувачів бакалаврського рівня було більше цілком задоволених використанням інтерактивних технологій в освітньому процесі порівняно з магістрами, про що свідчили результати опитування 33,8% проти 27,1%, відповідно.

Також, більшість опитаних бакалаврів порівняно з магістрами, вважали, що застосування інтерактивних технологій впливає значною мірою на результати їх навчання, на що своєю чергою вказували результати опитування 20,3% проти 6,8%, відповідно.

Серед позитивних аспектів використання, інтерактивних технологій здобувачі зазначали в 44,1% випадків – надало впевненості собі, в 35,6% - надало

можливість ефективно комунікувати та ще в 16,9% - розвинуло навички відстоювати свою позицію. Водночас, серед негативних аспектів використання зазначених технологій, здобувачі в 30,5% випадків вказували на страх висловити свою думку перед групою, ще в 25,4% - були проблеми з формуванням власної думки та в 22% - труднощі з об'єктивною оцінкою чужих ідей. Визначення доцільності використання інтерактивних технологій при викладанні фундаментальних медико-біологічних дисциплін продемонструвало, що серед бакалаврів «Медсестринства» превалювала думка щодо доцільності їх використання, про що свідчили 32,2% опитаних, а серед магістрів переважала позиція щодо того, що доцільність їх використання залежить від тематики практичного заняття, про що свідчило 33,9% респондентів.

Висновки. Отже, засновуючись на даних проведеного дослідження можливо зробити висновок, про те що використання інтерактивних технологій під час здійснення професійної підготовки з одного боку є перспективним напрямком, який сприяє набуттю здобувачами hard і soft skills, а з іншого боку, являє собою виклик, оскільки вимагає ретельного підходу до вибору методик та контингенту здобувачів.

Ключові слова: виклики, перспективи, інтерактивні технології, бакалавр, магістр, медсестринство, професійна підготовка.

Kuznetsova Milena Olexandrivna PhD, associate professor, associate professor of the Department of General and Clinical Pathophysiology named after D.O. Alpern, Kharkiv national medical university, Kharkiv, <https://orcid.org/0009-0001-8255-4837>

Bibichenko Viktoriia Olexandrivna PhD, associate professor, associate professor of the Department of General and Clinical Pathophysiology named after D.O. Alpern, Kharkiv national medical university, Kharkiv, <https://orcid.org/0000-0002-9141-0579>

Meshcheriakova Irena Pavlivna Candidate of biological science, associate professor, Acting head of the department of medical biology, Kharkiv national medical university, Kharkiv, <https://orcid.org/0000-0002-3172-3178>

Kuznetsova Irena Kostiantynivna assistant of the Medical biology department, Kharkiv national medical university, Kharkiv, <https://orcid.org/0000-0002-7782-8848>

Kuznetsov Kostiantyn Andriiovych assistant of the Medical biology department, Kharkiv national medical university, Kharkiv, <https://orcid.org/0000-0003-0498-2489>

Shmulich Olesia PhD, associated professor of the Medical biology Department, Kharkiv national medical university, Kharkiv, <https://orcid.org/0000-0002-8638-4433>

Krasnikova Larisa assistant of the Department of Microbiology, Virology and Immunology named after D.P. Grynyov, Kharkiv national medical university, Kharkiv, <https://orcid.org/0000-0001-6675-4495>

CHALLENGES AND PERSPECTIVES OF INTERACTIVE TECHNOLOGIES IMPLEMENTATION DURING PROFESSIONAL TRAINING OF STUDENTS “NURSING” SPECIALTY AT “BACHELOR” AND “MASTER” EDUCATIONAL DEGREE

Abstract. An acute need for medical specialists has arisen in recent years, especially in "Nursing" specialty. Also, there are many questions regarding the professional training of future nurses. One of the ways of professional training improvement for specialists in "Nursing" is the use of interactive technologies.

It has been concluded in some publications that the use of interactive technologies in the educational process has demonstrated the improved perception of information among students and an increase in their abilities of skill learning, particularly in the use of interactive communication tools (e.g., for examination). Despite the availability of publications on this topic, the question of the perspectives for the use of interactive technologies in the training of bachelors and masters in the specialty "Nursing" remains insufficiently covered.

The aim of this study was to highlight the challenges and perspectives of using the interactive technologies during the professional training of students in the "Nursing" specialty of the first (bachelor's) and second (master's) educational degrees.

Materials and methods. 59 students were involved in the research. All of them were students of the "Nursing" specialty (from 1st to 4th courses of the bachelor's degree and 1st and 2nd courses of the master's degree).

Descriptive and statistical methods were used for research. 20 topical articles published in domestic and foreign professional journals were analyzed. In addition, a survey was carried out via Google Forms questionnaire, which were distributed in the most popular social networks.

Results. When analysis of the survey results showed that 32.2% of respondents reported about the use of interactive methods of study by teachers 5 times per study period and 27.12% indicated that teachers used them at every practical classes.

The most popular methods of interactive study were debates (25.42%), case studies (20.34%), and role-playing (18.64%). At the same time, bachelors represented higher level of satisfaction with the use of interactive technologies in the educational process compared to masters (33.8% and 27.1%, respectively).

Also, more surveyed bachelors believed that the use of interactive technologies significantly affects their learning outcomes (20.3% versus 6.8% in the masters' cohort).

The positive aspects of using interactive technologies that students reported were confidence (44.1%), the opportunity for more effective communication (35.6%), and

development of skills in position defense (16.9%). At the same time, there were some negative aspects of using the mentioned technologies, such as fear of expressing their opinion in front of a group (30.5%), problems with formulation of their own thoughts (25.4%), and difficulties with objective assessment of the other people's ideas (22%). Determining the appropriateness of using interactive technologies in teaching fundamental medical and biological disciplines demonstrated that 32.2% of respondents in the "Nursing" bachelor study program confirmed interactive methods as appropriate, while respondents in the master study program stated in 33.9% of cases that the appropriateness depends on the topic of practical classes.

Conclusion. The use of interactive technologies during professional training of students, on the one hand, is a promising approach that contributes to the acquisition of hard and soft skills, and on the other hand, it appears as a challenge, since it requires carefulness in the selection of methods and students contingent on what they applied to.

Keywords: challenged, perspectives, interactive technologies, bachelor, master, professional training

Постановка проблеми. За останні роки в Україні спостерігається гострий дефіцит середнього медичного персоналу, зокрема кваліфікованих медичних сестер [1; 2]. Разом з цим постає питання щодо якості на всіх етапах їх професійної підготовки.

На думку багатьох освітян, одним з шляхів покращення якості підготовки майбутніх медичних сестер є застосування різноманітних інтерактивних технологій [3-5]. Вважається, що застосування інтерактивних технологій стимулює потяг до навчання у здобувачів, здійснює мотивуючий вплив для пошуку правильної відповіді і покращує соціальну взаємодію між учасниками освітнього процесу [6].

В процесі застосування даних технологій не менш важливою є роль і викладача, оскільки він має поставити перед здобувачем конкретні питання і надати можливості для надання звіту про хід виконання і свої думки щодо коректної відповіді [7; 9]. До того ж в цьому є певний змагальний елемент, оскільки від швидкості виконання і активності здобувача, залежить в подальшому його оцінка [8]. Разом з цим викладач має визначати які з інтерактивних методів будуть дієвими для того контингенту здобувачів з якими він працює.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З точки зору практичної підготовки, викладачам клінічних кафедр легше організувати інтерактивне навчання, підкріплюючи його одразу відпрацюванням практичних навичок біля ліжка хворого [9; 10]. Для педагогів, що викладають медико - біологічні дисципліни на базі теоретичних кафедр, досить часто стикаються з проблемою практичної реалізації здобувачами отриманих знань, оскільки програмою не передбачено спілкування з тематичними хворими [11; 12]. Саме завдяки використанню інтерактивних технологій, наприклад віртуальних пацієнтів або

рольових ігор на базі технологій ШІ стало можливим закріпити отримані знання, сформувати навички і побачити помилки, як з боку роботи здобувачів так і педагогів, що в подальшому надає змогу для покращення освітнього процесу [13].

Крім того, використання інтерактивних технологій дозволяє викладачеві організувати, як індивідуальну роботу здобувачів, так і в малих групах [14; 15]. Це дозволяє під час вирішення практичного завдання або кейсу активно комунікувати між собою, висловлювати та відстоювати свою думку, аргументуючи її теоретичними фактами і чіткими практичними доказами [16].

Водночас перед викладачами та здобувачами постає питання щодо значення практичної підготовки та теоретичних знань [17]. Так, деякі автори вважають, що в основі професійної підготовки майбутньої медичної сестри, першочерговим є засвоєння практичних навичок, а також повинна володіти навичками роботи з найсучаснішою медичною технікою, знати основи клінічної фармакології [9; 10; 17]. Інші автори, стверджують, що першорядну роль відіграє теоретична база, без якої неможливо подальше вивчення та засвоєння практичних навичок. Водночас постає питання, чи буде цьому сприяти використання інтерактивних технологій та яким чином можливо реалізувати це [17; 19]. Так, вважається, що інтерактивні методи це власне діалогове навчання, під час якого освітній процес відбувається за умов активного залучення та постійної взаємодії викладача і студента [16; 18]. В межах такої взаємодії викладач для того щоб зацікавити студента, має дозволяти здобувачеві йому вільно висловлювати теорії і висловлювати думку щодо вирішення теоретичних питань, які виникають під час розгляду клінічних задач.

Враховуючи це перед викладачами, постає питання щодо ефективної організації освітнього процесу, яке сприятиме професійному зростанню майбутніх бакалаврів та магістрів з медсестринства [19]. Серед великого різноманіття методів викладення матеріалу, перед викладачем постає задача щодо підбору і застосування оптимальних педагогічних методів, які сприятимуть зацікавленню здобувачів в навчанні і мотивуватимуть до подальшої професійної діяльності [18; 19]. Так, на кафедрах теоретичного профілю широко застосовують, презентації, тематичні відеофільми і вирішення клінічних кейсів, використання інтерактивних вправ [19]. Проте, постає питання чи буде такий підхід однаково ефективно впливати під час здійснення професійної підготовки здобувачів зі спеціальності «Медсестринство» першого (бакалаврського рівня) і другого (магістерського рівня) [12; 18; 20].

На даний час існує велика кількість досліджень присвячених вивченню питання забезпечення якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Медсестринство», проте не зважаючи на це недостатньо висвітленими залишаються аспекти щодо ефективності інтерактивних методів під час здійснення навчального процесу серед здобувачів бакалаврського і магістерського рівнів.

Метою даного дослідження було висвітлення питання щодо викликів і перспектив застосування інтерактивних технологій під час здійснення професійної підготовки здобувачів зі спеціальності «Медсестринство» першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів.

Матеріали та методи. До дослідження було залучено 59 здобувачів вищої освіти, які навчались з 1 по 4 курс бакалаврського рівня за спеціальністю «Медсестринство» і 1-го і 2-го курсів магістерського рівня за цією ж спеціальністю. Для реалізації встановленої мети дослідження було використано описовий та статистичний метод дослідження. Так, було досліджено 20 статей опублікованих в фахових вітчизняних і закордонних наукових виданнях.

Для проведення соціологічного дослідження, було спеціально розроблено опитувальник, який поширювався серед здобувачів за допомогою Google -Forms в найбільш поширених серед здобувачів соціальних мережах (наприклад, Viber, Whats App, Instagram).

Опитувальник, складався з трьох блоків: перший блок – включав загальні питання (вік, стать, рік навчання); другий – складали питання, для визначення міри впливу досліджуваного фактору на якість професійної підготовки здобувачів і третій блок, який включав питання на повторення, метою якого було визначення розуміння здобувачами питань з попереднього блоку. Так, у здобувачів запитували (щодо частоти використання викладачем інтерактивних методів на практичному занятті; уточнення конкретних методів, які застосовувались; визначення рівня задоволеності здобувачів від використання цих методів викладачем; рівень залучення здобувача під час їх використання; оцінка міри впливу застосування інтерактивних технологій на результати навчання; розвитку, яких якостей у здобувача, сприяло застосування інтерактивних технологій; які позитивні сторони для здобувача мало використання інтерактивних технологій викладачем; які негативні сторони для здобувача мало використання цих технологій; як би оцінили здобувачі доцільність використання інтерактивних технологій під час вивчення теоретичних фундаментальних медико-біологічних дисциплін та ін.).

Виклад основного матеріалу. Під час аналізу відповідей здобувачів було отримано доволі цікаву картину даних. Так, наприклад аналіз відповідей здобувачів на запитання щодо визначення частоти використання викладачем інтерактивних технологій показав ідентичну картину відповідей серед здобувачів, які навчались за спеціальністю «Медсестринство» на бакалаврському (першому) і магістерському (другому) рівнях (див. рис. 1).

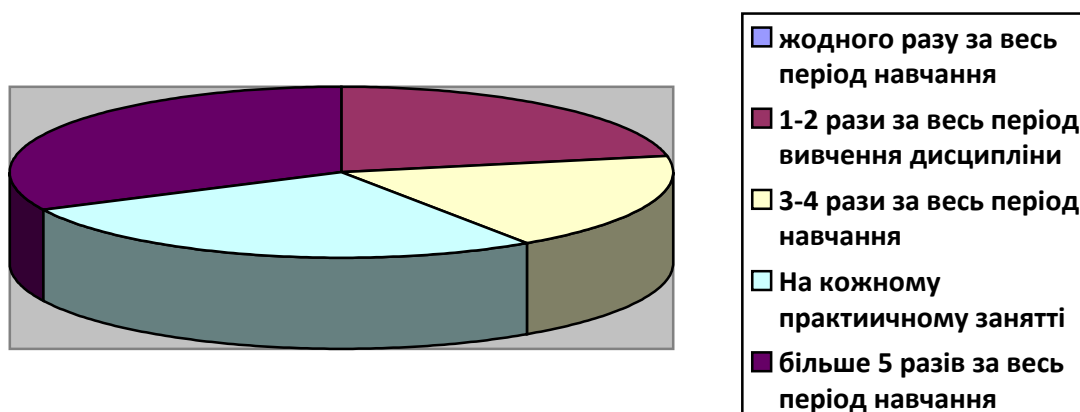

Рис. 1 Частота використання інтерактивних технологій викладачами, під час здійснення підготовки здобувачів за спеціальністю «Медсестринство» бакалаврського і магістерського рівнів.

Дана діаграма ілюструє, що більшість серед опитаних респондентів вказували, що викладачі більше п'яти разів за весь період вивчення медико-біологічних дисциплін (32,20%) і 27,12% опитаних вказали, що викладачі на кожному занятті використовували інтерактивні методи навчання. Водночас не було жодного здобувача, який би вказував на невикористання викладачами інтерактивних технологій під час здійснення освітнього процесу.

Піж час визначення конкретних інтерактивних методів, які застосовувались викладачами на практичних заняттях, продемонструвало практично ідентичну картину відповідей бакалаврів і магістрів за спеціальністю «Медсестринство» (див. рис. 2).

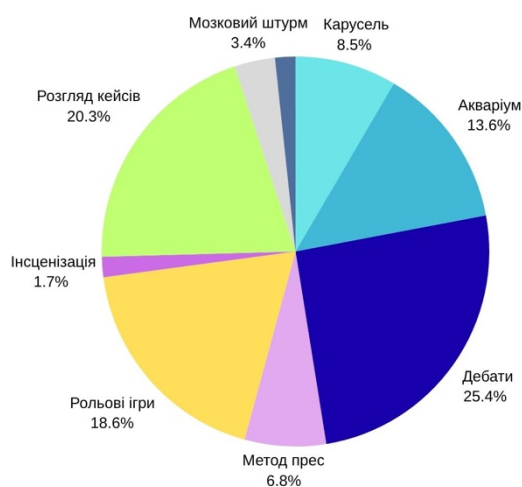

Рис. 2. Інтерактивні методи навчання, які використовувались викладачами під час практичних занять.

Так, здобувачі вказували, що найбільшого поширення набуло використання методу дебатів, на що вказували 25,4% опитаних. На другому місці було використання розгляду кейсів (20,3%) і рольові ігри, на що вказували 18,6% респондентів. Водночас найменш поширеними серед викладачів були: інсценізація та метод «Мікрофон», про що свідчили відповіді здобувачів вищої освіти.

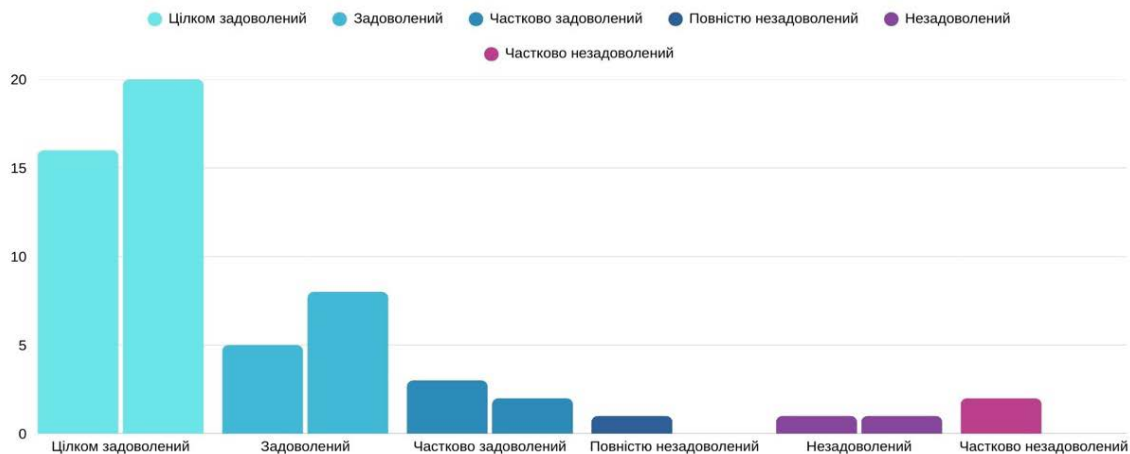

Рис. 3. Визначення задоволеності здобувачів від використання інтерактивних технологій під час здійснення професійної підготовки здобувачів вищої медичної освіти бакалаврського та магістерського рівнів спеціальності «Медсестринство».

Під час аналізу відповідей респондентів було встановлено, що найбільший рівень задоволеності був серед медсестер бакалаврів, про що свідчили дані опитування (33,8%) порівняно з магістрами серед яких цей показник становив - 27,1%; водночас рівень просто задоволених також підтверджував загальну динаміку, а саме перевищував у бакалаврів (13,6%) порівняно з магістрами «Медсестринства». Крім того, найбільший рівень серед незадоволених був саме у магістрів. Так серед частково незадоволених цей показник складав – 1,7% у магістрів порівняно з бакалаврами, серед незадоволених він був однаковим як у магістрів так і бакалаврів (1,7%), водночас рівень частково незадоволених був вищим серед медсестер магістрів порівняно з бакалаврами і складав 3,4%.

Аналіз відповідей здобувачів щодо рівня їх залучення під час використання інтерактивних технологій (див. рис. 4)

Рис. 4. Рівень залучення здобувачів вищої освіти спеціальності «Медсестринство» магістерського та бакалаврського рівня під час використання інтерактивних технологій.

Отримані в ході опитування дані вказують на різний рівень залучення здобувачів магістерського та бакалаврського рівнів під час проведення практичних занять. Так, серед магістрів «медсестринства» це була в більшості випадків пасивна участь, про що свідчили 16,9% опитаних, водночас лише 11,9% зазначали про свою активну участь під час використання інтерактивних технологій. Крім того, найменший відсоток припадав на дискусії та миттєвий зворотній зв'язок на що вказували – 1,7% респондентів. Серед здобувачів бакалаврського рівня найбільший відсоток опитаних вказували на саме активну участь під час застосування інтерактивних технологій викладачем, про що свідчили 25,4% опитаних. Крім того, 13,6% опитаних респондентів зазначали, що використання інтерактивних технологій викладачем під час проведення практичних занять сприяло підвищенню мотивації та інтересу до вивчення дисципліни, а також 6,8% респондентів вказували на залучення на рівні дискусії та на рівні співпраці (колаборації).

Визначення міри впливу інтерактивних технологій під час навчання продемонструвало доволі цікаву картину даних (див рис. 5).

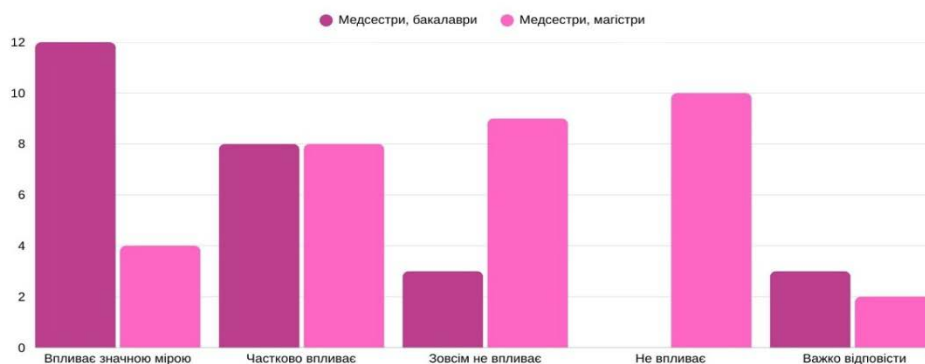

Рис. 5. Визначення міри впливу застосування викладачем інтерактивних технологій під час професійної підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності «Медсестринство» бакалаврського і магістерського рівнів.

Під час аналізу відповідей респондентів було отримано такі дані: найбільший відсоток серед тих хто вважали, що це значною мірою впливає на результати навчання переважали, здобувачі бакалаврського рівня, серед яких цей показник становив 20,3% порівняно з 6,8% у магістрів. Водночас серед тих хто вважав, що застосування таких технологій частково впливає, цей показник був тотожним як серед бакалаврів так і магістрів «медсестринства» і дорівнював 13,6%. Крім того, серед магістрів порівняно з бакалаврами переважали думки, щодо того, що це не впливає на результати навчання (16,9%), а також переважала кількість респондентів другого (магістерського) рівня підготовки, яким було важко відповісти на це запитання і складала 5,0%.

Під час визначення того, розвитку яких якостей у здобувачів сприяло використання інтерактивних технологій було отримано такі дані (див. рис. 6):

Рис. 6. Розвитку, яких якостей у здобувачів сприяло використання інтерактивних технологій викладачами під час здійснення професійної підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності «Медсестринство».

було встановлено, що найбільша кількість опитаних зазначала, що це комунікація (27,1%) і соціальна взаємодія про що свідчили 18,1% опитаних респондентів і навички командної роботи – на що вказували 16,9% опитаних здобувачів. Водночас найменша кількість респондентів вказувала на формування навичок прийняття рішень, на що вказували 8,5% серед всіх опитаних респондентів.

Відповіді респондентів щодо того, які позитивні сторони використання інтерактивних технологій викладачем мало саме для здобувача вищої освіти продемонструвало неочікувані дані (див рис. 7).

Рис. 7. Позитивні сторони для здобувачів від використання інтерактивних технологій, викладачем під час здійснення професійної підготовки бакалаврів і магістрів зі спеціальності «Медсестринство».

Так, під час аналізу відповідей респондентів було встановлено, що найбільше це сприяло розвитку впевненості в собі, про що свідчили 44,1% опитаних і надало можливості розвинути навички ефективної комунікації, на що вказало 35,6% респондентів. Водночас найменший відсоток здобувачів вказав на те, що використання інтерактивних технологій сприяло розвитку творчих здібностей, що підтверджувало тільки 3,4% респондентів.

Визначення негативних аспектів використання інтерактивних технологій під час професійної підготовки здобувачів продемонструвало не менш цікаві дані (див. рис. 8).

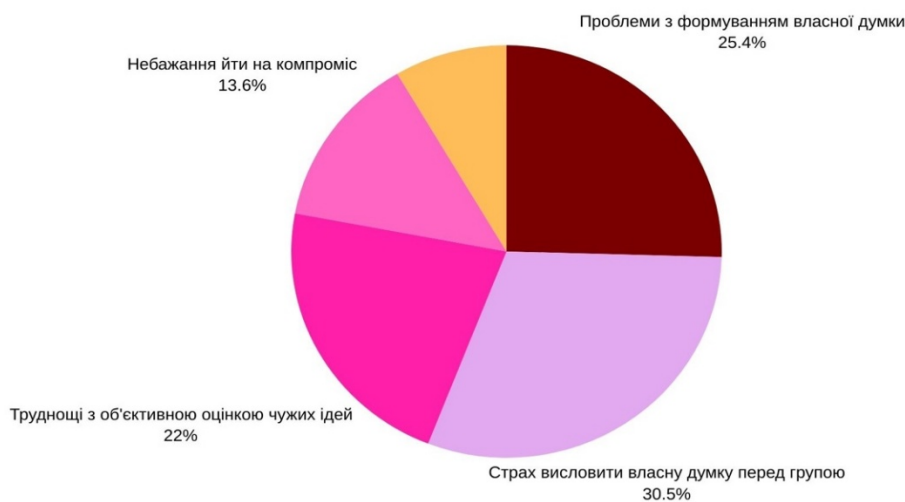

Рис. 8. Негативні аспекти для здобувачів при використанні інтерактивних технологій, викладачем під час професійної підготовки здобувачів зі спеціальності «Медсестринство».

Найбільш негативним аспектом для здобувачів був страх висловити свою думку перед групою, про що свідчило 30,5% респондентів і проблеми з формуванням власної думки на, що вказували 25,4% опитаних. Водночас, найменший відсоток серед опитаних вказував, що для них це було небажання йти на компроміс, про що свідчило 13,6% опитаних і пасивність під час обговорення матеріалу на що вказували 8,5% здобувачів.

Визначення доцільності використання інтерактивних технологій під час здійснення професійної підготовки бакалаврів та магістрів зі спеціальності «Медсестринство», продемонструвало такі дані (див. рис. 9).

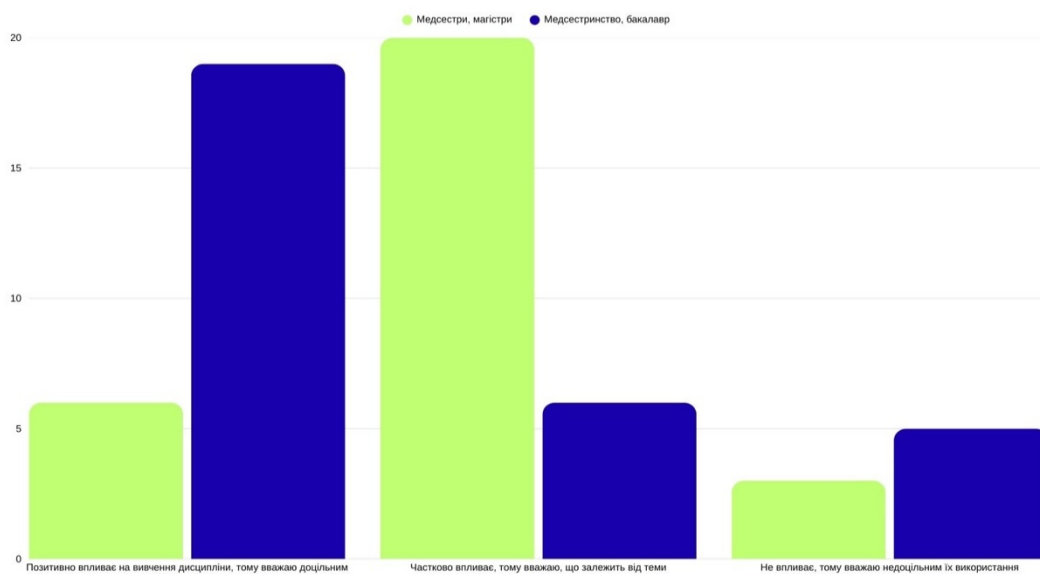

Рис. 9. Визначення доцільності використання інтерактивних технологій під час здійснення професійної підготовки здобувачів магістерського і бакалаврів зі спеціальності «Медсестринство».

Так, серед магістрів «Медсестринства» більшість опитаних вказувала на те, що використання інтерактивних технологій під час вивчення фундаментальних медико-біологічних дисциплін, вважала, що частково впливає і тому вони вважали, що доцільність залежить від теми, про що свідчили 33,9% респондентів. Водночас серед бакалаврів «Медсестринства» більшість вважала, що використання інтерактивних технологій позитивно впливає на вивчення теоретичних дисциплін, тому вони вважали це доцільним, на що вказували 32,2% опитаних здобувачів.

Отримані під час дослідження дані, доповнюють вже існуючі роботи щодо визначення впливу інтерактивних технологій при здійсненні професійної підготовки здобувачів зі спеціальності «Медсестринство». Водночас, проведене дослідження створює передумови для зміни підходів до професійної підготовки здобувачів бакалаврського і магістерського рівнів зі спеціальності

«Медсестринство». Так, здобувачі бакалаврського рівню вказували на важливе значення в своїй академічній успішності, використання інтерактивних технологій навчання, крім того вони стверджували, що завдяки активному залученню студентів під час обговорення теоретичного матеріалу, набули розвитку, важливі для майбутнього лікаря якості, наприклад, навички командної роботи, ефективної комунікації тощо. Водночас, магістри з «Медсестринства» вважали, що використання інтерактивних технологій не завжди є доцільним та перш за все залежить від теми практичного заняття.

За даними літератури, використання інтерактивних технологій в умовах дистанційної освіти, дозволяє забезпечити індивідуалізований підхід в професійній підготовці майбутніх бакалаврів і магістрів з «медсестринства», завдяки організації опосередкованої взаємодії між віддаленими один від одного учасниками освітнього процесу. Крім того, використання інтерактивних методів навчання, завдяки широкому спектру інструментів дозволяє забезпечити професійно-орієнтовану підготовку здобувачів вищої освіти. Використання ділових ігор або дискусій під час вирішення клінічних кейсів та ситуаційних задач, допомагає здобувачам розвинути навички клінічного мислення та обґрунтування власної позиції. Крім того, використання інтерактивних методів дозволяє організувати роботу в малих групах, що своєю чергою дозволяє заохочувати здобувачів до діалогу, стимулювати обговорення визначеної проблеми, розвинути навички постановки суспільно-значущої проблеми, а також шукати суспільно прийнятне рішення в суперечливих ситуаціях, обмінюватись думками та порівнювати протилежні позиції щодо обговорюваного питання.

Окрім, цього використання інтерактивних технологій під час професійної підготовки фахівців зі спеціальності «Медсестринство» має серйозні виклики в умовах сьогодення, по-перше це подекуди неможливість організувати роботу в малих групах, через погане інтернет з'єднання і відсутність через це можливості вільного переходу між кімнатами, також це недостатня вмотивованість з боку самих студентів. Не менш важливим викликом є доцільність використання даних технологій, під час викладання фундаментальних дисциплін, про що свідчать результати опитування здобувачів магістерського і бакалаврського рівнів.

Висновки. Отже, засновуючись на даних отриманих під час дослідження, можливо зробити висновок про те, що використання інтерактивних технологій під час професійної підготовки бакалаврів і магістрів зі спеціальності «Медсестринство», має свої перспективи і виклики. Водночас було встановлено, що підходи до їхнього використання мають відрізнятись, а також має враховуватись специфіка освітнього компоненту і професійний рівень підготовки здобувачів вищої освіти і їх освітні потреби. Оскільки, наприклад у магістрів, є більша потреба в практичних навичках, а для бакалаврів більше значення теоретична складова. При цьому саме серед здобувачів бакалаврського рівня була найбільша сприйнятливості до інтерактивних технологій. Це свідчить про необхідність модернізації підходів до викладання у здобувачів бакалаврського і магістерського рівнів зі спеціальності «Медсестринство».

Література:

1. Верник Г. Г. Міждисциплінарна інтеграція при вивченні дисципліни «Клінічне медсестринство в педіатрії» / Г. Г. Верник // Тези доповідей I Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Інтеграція освіти, науки та бізнесу в сучасному середовищі: зимові диспути» (6-7 лютого 2020 року). – Дніпро: Way Science, 2020.–Т. 1. - с. 195.
2. Новак О.В. Роль медсестринства в наданні медичної допомоги і необхідність його реформування /О.В. Новак // Тези доповідей Науково-практичної конференції «Інноваційні технології в роботі медичної сестри». - Полтава, 2015. С.56-59
3. Березовська І., Головчак М., Совтус І. Комп'ютеризоване моделювання в медичній освіті / І. Березовська, М. Головчак, І. Совтус // Інклюзивне навчання при порушенні слуху: практики викладання природничих наук: Навчальний посібник / за. ред. І. Березовської, К. Мінакової. Львів: Простір-М, 2021. С. 89 – 95.
4. Совтус І. Проходження переддипломної практики студентами IV курсу спеціальності 223 медсестринство під час пандемії та в постпандемічний період / І. Совтус // Тези доповіді I Міжнар. наук.-практ. конф. «Лікарі та медсестринство–медичний фронт в Україні та світі» (11-12 травня 2023 року)/КЗВО «Волинський медичний інститут», Луцьк, 2023. 235 с. (р. 183).
5. Гордійчук С. В. Удосконалення практичної підготовки медичних кадрів як елемент системи забезпечення якості освітньої діяльності / С. В. Гордійчук // Інноваційна педагогіка. – 2019. – Том 15, №2. - С. 41-46.
6. Гайдукевич О. О., Любчик І. Д., Кузенко О. Й., Сливка Л. В., Личук С. В., Сокирко А. М. Формування професійної компетентності здобувачів спеціальності медсестринство в процесі вивчення дисциплін гуманітарного циклу / О. О. Гайдукевич, І. Д. Любчик, О. Й. Кузенко, Л. В. Сливка, С. В. Личук, А. М. Сокирко // Прикарпатський вісник наукового товариства імені Шевченка. ПУЛЬС. - 2024. – Том 75, №22. - С. 138-148.
7. Олексіна Н.О., Волосовець О.П., П'ятницький Ю.С. Медична освіта: відповіді на виклики сучасності / Н.О. Олексіна, О.П. Волосовець, Ю.С. П'ятницький // Медична освіта. – 2018. - №2. - С. 36–40.
8. Радзівська І. Засади розвитку і формування фахової освіти майбутніх медичних сестер / І. Радзівська // Тези доповідей V International scientific and practical conference «Trends of modern science and practice» (February 8-11. 2022)/ - Ankara, Turkey, 2022. - С. 377-384.
9. Сливка Л.В., Кузенко О.Й., Сініцина А.В. Вплив навчальних дисциплін гуманітарного циклу на формування soft skills студентів медичних ЗВО / Л.В. Сливка, О.Й. Кузенко, А.В. Сініцина // Суспільство та національні інтереси. Серія «Освіта/Педагогіка». – 2024. - Том7, №7. - С. 360-373.
10. Haugan G., Eriksson M. Nurse-Patient Interaction: A Vital Salutogenic Resource in Nursing Home Care / G. Haugan, M. Eriksson. - Cham (CH): Springer; 2021. Chapter 10. PMID: 36315721.
11. Teoli D., Schoo C., Kalish V. B. Palliative Care / D. Teoli, C. Schoo, V. B. Kalish. - Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2025. PMID: 30725798.
12. Prieto J., Wilson J., Tingle A., et al. Strategies for older people living in care homes to prevent urinary tract infection: the StOP UTI realist synthesis / J. Prieto, J. Wilson, A. Tingle, E. Cooper, M. Handley, J. Rycroft-Malone, J. Bostock, L. Williams, H. Loveday // Health Technol Assess. – 2024. - 28(68). - P. 1-139. doi: 10.3310/DADT3410. PMID: 39432412; PMCID: PMC11513742.
13. Jones L., Danks E., Costello B. et al. Views of female genital mutilation survivors, men and health-care professionals on timing of deinfibulation surgery and NHS service provision: qualitative FGM Sister Study / L. Jones, E. Danks, B. Costello, K. Jolly, F. Cross-Sudworth, P. Latthe, M. Fassam-Wright, J. Clarke, A. Byrne, J. Taylor // Health Technol Assess. – 2023. - 27(3). - P. 1-113. doi: 10.3310/JHWE4771. PMID: 36946235; PMCID: PMC10041342.

14. Harris J., Felix L., Miners A. et al. Adaptive e-learning to improve dietary behaviour: a systematic review and cost-effectiveness analysis / J. Harris, L. Felix, A. Miners, E. Murray, S. Michie, E. Ferguson, C. Free, K. Lock, J. Landon, P. Edwards // *Health Technol Assess.* – 2011. – 15(37). – P. 1-160. doi: 10.3310/hta15370. PMID: 22030014; PMCID: PMC4781244.
15. Zoellner J. M., Estabrooks P. A., You W., Hill J. L., Brock D. J. P., Yuhas M., Price B. E. Comparing Two Programs to Help Families Living in Medically Underserved Areas Address Childhood Obesity / J. M. Zoellner, P. A. Estabrooks, W. You, J. L. Hill, D. J. P. Brock, M. Yuhas, B. E. Price. -Washington (DC): Patient-Centered Outcomes Research Institute (PCORI); 2022. PMID: 39813376.
16. Stephenson J., Bailey J.V., Blandford A., Brima N., Copas A., D'Souza P., Gubijev A., Hunter R., Shawe J., Rait G., Oliver S. An interactive website to aid young women's choice of contraception: feasibility and efficacy RCT / J. Stephenson, J.V. Bailey, A. Blandford, N. Brima, A. Copas, P. D'Souza, A. Gubijev, R. Hunter, J. Shawe, G. Rait, S. Oliver // *Health Technol Assess.* – 2020. – 24(56). – P. 1-44. doi: 10.3310/hta24560. PMID: 33164729; PMCID: PMC7681569.
17. Leaviss J., Davis S., Ren S., Hamilton J., Scope A., Booth A., Sutton A., Parry G., Buszewicz M., Moss-Morris R., White P. Behavioural modification interventions for medically unexplained symptoms in primary care: systematic reviews and economic evaluation / J. Leaviss, S. Davis, S. Ren, J. Hamilton, A. Scope, A. Booth, A. Sutton, G. Parry, M. Buszewicz, R. Moss-Morris, P. White // *Health Technol Assess.* – 2020. – 24(46). – P. 1-490. doi: 10.3310/hta24460. PMID: 32975190; PMCID: PMC7548871.
18. Kozanoglu I., Tepebasi S., Aljurf M., Snowden J. A., Hayden P., Orchard K. H., McGrath E. Training Programme. Quality Management and Accreditation in Hematopoietic Stem Cell Transplantation and Cellular Therapy: The JACIE Guide / I. Kozanoglu, S. Tepebasi, M. Aljurf, J. A. Snowden, P. Hayden, K. H. Orchard, E. McGrath - Cham (CH): Springer; 2021. Chapter 17. PMID: 36122150.
19. Forstag E. H., Cuff P. A. National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine; Health and Medicine Division; Board on Global Health; Global Forum on Innovation in Health Professional Education. Exploring the Use and Application of Implementation Science in Health Professions Education: Proceedings of a Workshop / E. H. Forstag, P. A. Cuff. - Washington (DC): National Academies Press (US); 2022. PMID: 36976896.
20. Custers E. J. F. M., Cate O., Durning S. J. Training Clinical Reasoning: Historical and Theoretical Background. Principles and Practice of Case-based Clinical Reasoning Education: A Method for Preclinical Students / E. J. F. M. Custers, O. Cate, S. J. Durning. - Cham (CH): Springer; 2018. Chapter 2. PMID: 31314453.

References:

1. Vernyk, H. H. (2020). Mizhdystsyplinarna intehratsiia pry vyvchenni dystsypliny «Klinichne medsestrynstvo v pediatrii» [Interdisciplinary integration in the study of the discipline «Clinical nursing in pediatrics»] // Proceedings from I Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii: «Intehratsiia osvity, nauky ta biznesu v suchasnomu seredovysshchi: zymovi dysputy» - I International scientific and practical internet conference «Integration of education, science and business in the modern environment: winter disputes». (pp. 195). Dnipro: Way Science. - 2020.– T. 1. [in Ukrainian]
2. Novak, O.V. (2015). Rol medsestrynstva v nadanni medychnoi dopomohy i neobkhdnist yoho reformuvannia [The role of nursing in the provision of medical care and the need for its reform] // Proceedings from Naukovo-praktychnoi konferentsii «Innovatsiini tekhnolohii v roboti medychnoi sestry» - Scientific and practical conference «Innovative technologies in the work of a nurse». (pp. 56-59). Poltava, 2015. [in Ukrainian].
3. Berezovska, I., Holovchak, M., & Sovtus, I. (2021). Kompiuteryzovane modeliuвання v medychnii osviti. [Computer – aided modeling in medical education] // Inkluzyvne navchannia pry porushenni slukhu: praktyky vykladannia pryrodnychkh nauk: Navchalnyi posibnyk / za. red. I. Berezovskoi, K. Minakovoi. Lviv: Prostir-M, 2021. S. 89 – 95. [in Ukrainian]

4. Sovtus, I. (2023). Prokhozhenia pereddyplomnoi praktyky studentamy IV kursu spetsialnosti 223 medsestrynstvo pid chas pandemii ta v postpandemichnyi period [Undergraduate internship by 4th year students of specialty 223 «Nursing» during the pandemic and in the post-pandemic period] // Proceedings from I Mizhnar. nauk.-prakt. konf. «Likari ta medsestrynstvo–medychnyi front v Ukraini ta sviti» - 1st International scientific-practical conference «Doctors and nursing – medical front in Ukraine and the world». (p. 183). Lutsk: KZVO «Volynskyi medychnyi instytut», 2023 [in Ukrainian].

5. Hordiichuk, S. V. Udoskonalennia praktychnoi pidhotovky medychnykh kadriv yak element systemy zabezpechennia yakosti osvithoi diialnosti [Improving the practical training of medical personnel as an element of the quality assurance system for educational activities]. Innovatsiina pedahohika – Innovative pedagogy, 2(15), 41-46 [in Ukrainian].

6. Haidukevych, O. O., Liubchuk, I. D., Kuzenko, O. Y., Slyvka, L. V., Lychuk, S. V., & Sokyрко, A. M. (2024). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti zdobuvachiv spetsialnosti medsestrynstvo v protsesi vyvchennia dystsyplin humanitarnoho tsyклу [Formation of professional competence of nursing students in the process of studying humanitarian disciplines]. Prykarpatskyi visnyk naukovooho tovarystva imeni Shevchenka. PULS – Prykarpattya Bulletin of the Shevchenko Scientific Society. PULSE, 22 (75), 138-148 [in Ukrainian].

7. Oleksina, N.O., Volosovets, O.P., & Piatnytskyi, Yu.S. (2018). Medychna osvita: vidpovidi na vyklyky suchasnosti [Medical education: answers to modern challenges]. Medychna osvita – Medical education, 2, 36–40 [in Ukrainian].

8. Radziievska, I. (2022). Zasady rozvytku i formuvannia fakhovoi osvity maibutnykh medychnykh sester [Principles of development and formation of professional education of future nurses]// Proceedings from V International scientific and practical conference «Trends of modern science and practice». (pp. 377-384). Ankara, Turkey, 2025 [in Ukrainian].

9. Slyvka, L.V., Kuzenko, O.I., Sinitsyna, A.V. (2024). Vplyv navchalnykh dystsyplin humanitarnoho tsyклу na formuvannia soft skills studentiv medychnykh ZVO [The influence of academic disciplines of the humanitarian cycle on the formation of soft skills of students of medical higher education institutions]. Suspilstvo ta natsionalni interesy. Seriya «Osvita/Pedahohika» - Society and national interests. Series «Education/Pedagogy», 7(7), 360-373 [in Ukrainian].

10. Haugan, G., Eriksson, M. (2021). Nurse-Patient Interaction: A Vital Salutogenic Resource in Nursing Home Care / G. Haugan, M. Eriksson. - Cham (CH): Springer; 2021. Chapter 10. PMID: 36315721.

11. Teoli, D., Schoo, C., Kalish, V. B. (2025). Palliative Care / D. Teoli, C. Schoo, V. B. Kalish. - Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2025. PMID: 30725798.

12. Prieto, J., Wilson, J., Tingle, A., Cooper, E., Handley, M., Rycroft-Malone, J., Bostock, J., Williams, L., Loveday, H. (2024). Strategies for older people living in care homes to prevent urinary tract infection: the StOP UTI realist synthesis. Health Technol Assess, 28(68), 1-139.

13. Jones, L., Danks, E., Costello, B., Jolly, K., Cross-Sudworth, F., Latthe, P., Fassam-Wright, M., Clarke, J., Byrne, A., Taylor, J. (2023). Views of female genital mutilation survivors, men and health-care professionals on timing of deinfibulation surgery and NHS service provision: qualitative FGM Sister Study. Health Technol Assess, 27(3), 1-113.

14. Harris, J., Felix, L., Miners, A., Murray, E., Michie, S., Ferguson, E., Free, C., Lock, K., Landon, J., Edwards, P. (2011). Adaptive e-learning to improve dietary behaviour: a systematic review and cost-effectiveness analysis. Health Technol Assess, 15(37), 1-160.

15. Zoellner, J. M., Estabrooks, P. A., You, W., Hill, J. L., Brock, D. J. P., Yuhas, M., Price, B. E. (2025). Comparing Two Programs to Help Families Living in Medically Underserved Areas Address Childhood Obesity / J. M. Zoellner, P. A. Estabrooks, W. You, J. L. Hill, D. J. P. Brock, M. Yuhas, B. E. Price. -Washington (DC): Patient-Centered Outcomes Research Institute (PCORI); 2022. PMID: 39813376.

16. Stephenson, J., Bailey, J.V., Blandford, A., Brima, N., Copas, A., D'Souza, P., Gubijev, A., Hunter, R., Shawe, J., Rait, G., Oliver, S. (2020). An interactive website to aid young women's choice of contraception: feasibility and efficacy RCT. *Health Technol Assess*, 24(56), 1-44.
17. Leaviss, J., Davis, S., Ren, S., Hamilton, J., Scope, A., Booth, A., Sutton, A., Parry, G., Buszewicz, M., Moss-Morris, R., White, P. (2020). Behavioural modification interventions for medically unexplained symptoms in primary care: systematic reviews and economic evaluation. *Health Technol Assess*, 24(46), 1-490.
18. Kozaoglu, I., Tepebasi, S., Aljurf, M., Snowden, J. A., Hayden, P., Orchard, K. H., McGrath, E. (2021). Training Programme. Quality Management and Accreditation in Hematopoietic Stem Cell Transplantation and Cellular Therapy: The JACIE Guide / I. Kozaoglu, S. Tepebasi, M. Aljurf, J. A. Snowden, P. Hayden, K. H. Orchard, E. McGrath - Cham (CH): Springer; 2021. Chapter 17. PMID: 36122150.
19. Forstag, E. H., Cuff, P. A. (2022). National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine; Health and Medicine Division; Board on Global Health; Global Forum on Innovation in Health Professional Education. Exploring the Use and Application of Implementation Science in Health Professions Education: Proceedings of a Workshop / E. H. Forstag, P. A. Cuff. - Washington (DC): National Academies Press (US); 2022. PMID: 36976896.
20. Custers, E. J. F. M., Cate, O., Durning, S. J. (2018). Training Clinical Reasoning: Historical and Theoretical Background. Principles and Practice of Case-based Clinical Reasoning Education: A Method for Preclinical Students / E. J. F. M. Custers, O. Cate, S. J. Durning. - Cham (CH): Springer; 2018. Chapter 2. PMID: 31314453.

Журнал

«Перспективи та інновації науки»

(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)

№ 1(59) 2026

Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2.

Видавець:

Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.